

Själar som kommit till sig själva - några samtalskonturer.

En fransk samhällsfilosof definierade i början av 1800-talet en tanke om utveckling som kommit att präglade västerlandet under de sista 200 år. Han tänkte sig att den skulle skissas som en rak pil: Från en första teologisk/mytisk samhällsfas med tänkt barnsliga förklaringar, över en andra fas med förfinade abstrakta (metafysiska) tankar till en tredje positiv i meningen ett säkert vetande samhälle. De gamla texterna om ursprung och mål, skapelseberättelse och talet om tidens slut, kom att ställas i direkt motsättning till ett tänkt utvecklat modernt samhälle, det som blivit det normala i efterkrigstid. Likväl gör de gamla begreppen skillnad ännu denna dag. Det hela är kanske mer av en vågrörelse?! Sex sjömärken i en värld där mycket verkar gunga:
Bön, Syndainsikt, Syndabekännelse, Avlösning, Bot och Helgelse.

1) Bön. Ett samtal i bön till Gud är en revolution. Tanken ”Gud finns” förändrar allt. Samtal blir meningsfulla på ett nytt sätt. Det finns någon mer med. Bara det!

Det är inte sällan ett första steg på vägen. Att få ana att någon annan ber med mig och för mig ger en ny volym på livsrummet. Svårt att tro att jag kan få förbön? Tanken om Guds existens förändrar allt.

2) Syndainsikt. Att bli klar över en Guds verklighet betyder att bli klar över att inte jag är universums centrum. Tvärtom, tron öppnar mina ögon för rimliga perspektiv och i detta min storhet, min lilla stora person. Normen i mitt liv är inte jag själv utan Gud i mig. Budorden lotsar. Att bli känslig för Gud i mig är en källa till stor glädje och oro. Samvete kan beskrivas som att samtidigt se helhet och diskrepans (naturligt/onaturligt, ’fungerande’, förnuftigt, gudomlig ordning (bud), Guds Ord [allmänt eller specifikt]). Ett samtal där vi räknar med gudomligt präglade själar gör tillvaron större, den Helige Ande gör sig påmind. När normupplösning blir till norm blir det en hårdare piska än någonsin. Ett ok som många tvingas leva med.

3) Syndabekännelse. Handlar syndabekännelsen om att säga att jag inte duger som jag är? Många har inte någon uppfattning om en Guds absoluta kärlek till oss och den meningen med vår person. Tvärtom – att få perspektiv och en andra chans! Jesus vill ge det.

Det finns många formuleringsvarianter från ett rakt ”förlåt” för något enstaka till Davids bön om total förvandling (Psalt 51), till det gamla livet sett i förlåtelsens ljus! Om möjligheten att få höra om gudomligt helande. Att gå till bikt är knappast något populärt men det är en förmån att *vet* att också jag, med kristenheten i övrigt - bildligt eller fysiskt - har gripit om korsets trä.

4) Avlösning. Den lilla evangelisationskissen i fickformat med korsarmen som en bro över avgrunden kanske inte är så dum för att förklara korsets unika välsignelse. Men om den bron blir en spång som man ska balansera på livet igenom då trillar man förr eller senare ner i avgrunden och korsets poäng går förlorad – att det alltid finns hopp om räddning efter Golgata kors.

”Dina synder är dig förlåtna” på korsets stam– kan det sägas något mer laddat? Det måste ropas in gång efter gång. Kyrkans allmänna avlösning är egentligen alldeles för opersonlig. En gång var det ett sätt att hantera stora skaror som bad om förlåtelse. Mer personligt tack!

5) Bot. Det var där det blev fel när kyrkan greps av storhetsvansinne. Avlatsbrevet som blev till salu skulle vara en möjlighet att ordna upp saker i efterhand, blev istället ett köpslående om syndernas förlåtelse. Men beredvilligheten att försöka ställa till rätta är ett tecken på att jag är ärlig i min ånger över det som blivit fel. Glädjen i möjligheten att få ställa något tillrätta. En svår tanke? Skulle det anses meningsfullt? Skulle det vara möjligt? En bruten relation – kan det finnas något mer sedan? Vad gör det för skillnad om jag betalar tillbaks när världen ser ut som den gör? Jesus gläder sig.

6) Helgelse – om att få gå vidare, vem vill inte det? Helst vill man kanske börja här. En del gör det men inser snart att självinsikt är ofrånkomlig. Kristus arbetar inte med oss efter något speciellt schema. Han kommer till oss där vi är. Men vi ska hjälpa varandra att ta hela vår person på allvar, inte bara framsidan. Kanske är det det som våra andliga samtal, också samtalen mellan äldre och yngre själar, handlar om?! Vad gör sonens relation till Fadern för skillnad, egentligen?

Det finns en nådig ordning som inte alltid känns så men den är värd att utforska. Genvägar till helgelsen finns inte. Det vet var och en som samtalat med Gud en tid. Men det finns samtal mellan själar, en väg till mognad och växt, vars begrepp vi själva behöver stava på liksom att öva oss översätta dem i vår egen närmiljö, för våra närmastes skull.

Bön, Syndainsikt, Syndabekännelse, Avlösning, Bot och Helgelse är viktiga sjömärken på ett gungande hav. Under ytan finns en botten med såväl djup som grund. Den sjökartan uppdateras. Lär känna din egen närmaste skärgård!

JN